

Modifiye Barthel ?ndeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Modifiye Barthel ?ndeksi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26210>

Özet

Modifiye Barthel ?ndeksi, orijinal Barthel ?ndeksi'nin (BI) klinik ve ara?tırma amaçlı kullanılan bir uyarlamasıdır. Temel amacı, hastaların günlük yaşam aktivitelerini (GYA) gerçekleştirmeye düzeylerindeki **fonksiyonel bağımsızlıklarını** objektif olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle inme, omurilik yaralanmaları ve diğer nörolojik rahatsızlıklar sonucu fonksiyon kaybı yaşayan bireylerin rehabilitasyon süreçlerinin değerlendirilmesi ve izlenmesi için kritik bir araçtır. Türkiye'deki uyarlaması, 1996 yılında Gülsen Yavuzer tarafından nörorehabilitasyon hastalarının izleminde kullanılmak üzere geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Modifiye Barthel ?ndeksi, Barthel ?ndeksi, Fonksiyonel Bağımsızlık, Günlük Yaşam Aktiviteleri (GYA), Nörorehabilitasyon, Engellilik Değerlendirmesi, Uyarlama.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Geliştiricileri: Mahoney F.I. & Barthel D.W. (1965). Türkiye Uyarlaması: Gülsen Yavuzer (1996).

Amaç

Modifiye Barthel ?ndeksi'nin temel amacı, bireylerin temel **günlük yaşam aktivitelerinde** (GYA) ne kadar bağımsız olduklarını veya ne ölçüde yardıma ihtiyaç duyduklarını belirlemektir. Bu indeks, hastaların kişisel bakım, mobilite, beslenme ve tuvalet gibi alanlardaki performanslarını puanlayarak genel bir bağımsızlık skoru sağlar.

Ölçek, özellikle akut hastalık sonrası veya rehabilitasyon programları sırasında hastaların fonksiyonel durumlarındaki değişimleri kaydetmek için kullanılır. Bu sayede, tedavi etkinliği değerlendirilebilir ve rehabilitasyon hedefleri daha gerçekçi bir şekilde belirlenebilir. Yavuzer'in 1996 tarihli çalışması, özellikle **nörorehabilitasyon** hastalarında bu değerlendirme aracının kullanımı yerini ve önemini vurgulamaktadır.

Yapı

Barthel ?ndeksi ve Modifiye Barthel ?ndeksi, **fonksiyonel bağımsızlık** yapısını ölçer. Bu yapı, genellikle 10 ila 15 farklı günlük aktivite kategorisine ayrılır. Ölçek, bir kişinin bu aktiviteleri ne kadar yardımsız yapabildiğine odaklanır. Yüksek bir skor, daha yüksek bir bağımsızlık düzeyini ve daha az bakıma ihtiyaç duyulduğunu gösterir.

Ölçülen temel fonksiyonel alanlar genellikle şunları içerir: beslenme, banyo yapma, giyinme,

tuvalet kullan?m?, idrar kontrolü, d??k? kontrolü, yatak/sandalye transferi, ambulasyon (yürüme) veya tekerlekli sandalye kullan?m?, merdiven ç?kma ve ki?isel bak?m. Puanlama sistemi, aktivitenin tamamen ba??ms?z yap?lmas? ile tamamen ba??ml? olunmas? aras?nda de?i?en kademeli bir derecelendirme sunar.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal versiyonu olan Barthel ?ndeksi, y?llar içinde geni? bir **geçerlik** kan?t?na sahip olmuştur. Ancak, Yavuzer (1996) taraf?ndan yap?lan Türkçe uyarlama çal??mas?n?n kaynak içeri?inde spesifik geçerlik (içerik, ölçüt veya yap? geçerli?) bilgileri aç?kça belirtilmemiştir.

Genel olarak, Modifiye Barthel ?ndeksi'nin di?er fonksiyonel ölçüm araçlar? (örne?in Fonksiyonel Ba??ms?zlık Ölçe?i - FIM) ile yüksek korelasyon göstermesi beklenir ki bu da iyi bir e?zamanlı geçerli?e i?aret eder. Türkçe adaptasyonun tam psikometrik özelliklerinin, ilgili uzmanlık tezinin incelenmesiyle ortaya ç?kar?lmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte, Modifiye Barthel ?ndeksi'nin Türkçe uyarlamas?na ait özgül **güvenirlik** (iç tutarlılık, test-tekrar test veya gözlemciler aras? güvenilirlik) katsayılar? yer almamaktadır.

Orijinal Barthel ?ndeksi, genellikle yüksek düzeyde gözlemciler aras? güvenilirli?e ve iyi bir iç tutarlılı?a (Cronbach alfa de?erleri genellikle 0.85'in üzerinde) sahip oldu?u kabul edilen bir ölçektir. Türkçe uyarlaman?n da bu standartlara uygun olarak yüksek güvenilirlik de?erleri sergilemesi beklenir, ancak bu durumun Yavuzer'in çal??mas?nda istatistiksel olarak kan?tlanm?? olmas? gerekir.

Faktör Analizi

Modifiye Barthel ?ndeksi'nin Türkçe uyarlamas?na ili?kin spesifik bir **faktör analizi** raporu kaynak içerikte mevcut de?ildir.

Barthel ?ndeksi'nin yap?sal analizi üzerine yap?lan uluslararası çal??malar genellikle iki temel faktörü ortaya koymuştur: (1) Mobilite (yürüme, transfer, merdiven ç?kma) ve (2) Ki?isel Bak?m (beslenme, giyinme, tuvalet, banyo). Bu iki faktör, GYA'n?n temel bile?enlerini temsil eder ve ölçe?in yap?sal geçerlili?ini destekler. Türkçe uyarlaman?n da bu iki faktörlü yap?yı do?rulamas? beklenir.

Enstrüman

Test Türü:

Uyarlama (Orijinal ölçek, gözlemsel veya öz bildirim temelli bir fonksiyonel de?erlendirme indeksidir.)

Format:

10 veya 15 maddelik (versiyona ba?l? olarak) kademeli puanlama sistemi. Genellikle uzman bir gözlemci veya klinisyen taraf?ndan doldurulur.

Mevcut Diller:

Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal), ?spanyolca, Almanca ve birçok di?er dil.

Popölasyon Grubu:

Fonksiyonel k?s?tl?l?k ya?ayan yeti?kinler ve ya?l?lar.

Ya? Grubu:

Genellikle yeti?kin (18+) ve geriatrik popölasyon.

Popölasyon Detaylar?:

?nme, omurilik yaralanmas?, multiple skleroz, parkinson hastal??? gibi nörolojik hastal?klar? olan hastalar ile genel rehabilitasyon ve kronik bak?m hastalar?.

Test Metodolojisi:

Klinik gözlem ve/veya hasta veya bak?m verici görü?mesi yoluyla her bir aktivitenin ba??ms?zl?k derecesinin puanlanması. Puanlar toplanarak toplam ba??ms?zl?k skoru elde edilir. Derecelendirme sistemi kaynak içerikte belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

ADL, Ba??ms?zl?k ?ndeksi, Rehabilitasyon, Günlük Ya?am Aktiviteleri, Fonksiyonel Durum, Geriatri, Nöroloji.

Yazarlar**Yazar ORCID Tan?mlay?c?:**

Mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri:

Mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi:

Mevcut de?il.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Modifiye Barthel ?ndeksi, genellikle kamu mal? olarak kabul edilen ve geni? çapta kullan?lan klinik bir araç olan Barthel ?ndeksi'nin bir türevidir. Bu nedenle kullan?m? genellikle ücretsizdir.

Uyarlama Y?l?: 1996 (Türkiye Uyarlamas?).

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [modifiye-barthel-indeksi-toad.pdf](#)

Referanslar

Yavuzer, G. (1996). *Nörorehabilitasyon hastalar?n?n de?erlendirimi ve izleminde Fonksiyonel Ba??ms?zl?k Ölçe?i ve Modifiye Barthel ?ndeksi'nin yeri* (T?pta uzmanl?k tezi). Ankara Üniversitesi, T?p Fakültesi, Ankara.

Bu teze Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: [tez.yok.gov.tr](#)

Mahoney FI, Barthel DW. Functional evaluation: the Barthel Index. *Md State Med J*. 1965;14:61-65. (Orijinal Barthel ?ndeksi Kayna??).

Modifiye Barthel ?ndeksi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almad???ndan, bu bölüm genel Barthel ?ndeksi maddeleri baz al?narak yap?land?r?lm??t?r.

- Beslenme (Yemek yeme)
- Banyo yapma (Ki?isel hijyen)
- Giyinme
- Tuvalet kullan?m?
- D??k? kontrolü (Kontinans)
- ?drar kontrolü (Kontinans)
- Yatak/Sandalye transferi
- Ambulasyon (Yürüme) veya Tekerlekli Sandalye kullan?m?
- Merdiven ç?kma
- Tuvalet sonrası ki?isel bak?m